

Bestuursrapportage 2015 no. 2

Vastgesteld door het college van dijkgraaf en
hoogheemraden op 29 september 2015,
uitgebracht aan het algemeen bestuur
op 11 november 2015
(als bijlage bij de 2de begrotingswijziging 2015)

DM932500-V8- Burap_2_2015

- Voorjaarsnota
- Begroting
- Bestuursrapportage no. 1
- Bestuursrapportage no. 2
- Jaarrekening en jaarverslag

Inhoud

1. Voorwoord en leeswijzer	3
2. Samenvatting 2^e bestuursrapportage 2015	4
3. Financiële ontwikkelingen	6
4. Investerings	9
5. Belastingopbrengsten	13
6. Paragrafen	14
6.1 Reserves en voorzieningen.....	14
6.2 Waterschapsbelastingen.....	14
6.3 Weerstandsvermogen	14
6.4 Financiering.....	14
Bijlage 1: Financieel overzicht tot en met 1e halfjaar 2015.....	17
Bijlage 2: Specificatie financiële afwijkingen naar programma	18
Bijlage 3: Aanpassing jaarschijf 2015 investeringen	19
Bijlage 4: Stand van zaken prestatie indicatoren 2015	21

1. Voorwoord en leeswijzer

Voorwoord

Deze bestuursrapportage is de tweede rapportage, die aan het Algemeen Bestuur wordt aangeboden. De bestuursrapportage is een onderdeel van de P&C cyclus en informeert op hoofdlijnen over de voortgang en ontwikkelingen in het eerste halfjaar van een begrotingsjaar.

De bestuursrapportage is een tussentijdse verantwoording van het Dagelijks Bestuur en wordt informatief aan het Algemeen Bestuur verstrekt. Besluitvorming over aanpassingen op de begroting (financieel en beleidsmatig) die noodzakelijk zijn worden ter formele besluitvorming door het Algemeen Bestuur verwerkt middels een begrotingswijziging.

De 2^e bestuursrapportage 2015 geeft inzicht in de doelrealisatie tot en met juni 2015 en een verwachte prognose per eind 2015. Daarnaast geeft deze rapportage inzicht in het saldo van de kosten en overige opbrengsten en de belastingopbrengsten tot en met juni 2015 met daarbij een verwachting van het resultaat per ultimo 2015.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 treft u een samenvatting aan van deze 2de bestuursrapportage 2015.

In hoofdstuk 3 treft u de belangrijkste financiële ontwikkelingen aan.

In de hoofdstukken 4 en 5 wordt achtereenvolgens ingegaan op de investeringen en de belastingopbrengsten. Tot slot wordt in hoofdstuk 6 ingegaan op de diverse paragrafen.

De volgende onderwerpen kunt u terugvinden in de bijlagen:

Bijlage 1 Financieel overzicht 1ste halfjaar 2015

Bijlage 2 Financiële afwijkingen per programma

Bijlage 3 Aanpassing jaarschijf Investeringen

Bijlage 4 Stand van zaken van de prestatie indicatoren 2015

2. Samenvatting 2^e bestuursrapportage 2015

Samenvatting

Deze bestuursrapportage (hierna afgekort als Burap) vermeldt de ontwikkelingen en afwijkingen op hoofdlijnen, ten opzichte van de begroting 2015 op basis van de realisatie over de eerste zes maanden. De Burap is de bijlage behorende bij de 2e begrotingswijziging 2015 waarin formele besluitvorming over aanpassingen op de begroting 2015 door het algemeen bestuur wordt geautoriseerd.

Samenhang 2^e burap en 2^e Begrotingswijziging 2015

Afwijkingen en ontwikkelingen uit de burap worden alleen vertaald in een begrotingswijziging als de afwijkingen voldoen aan de criteria die door de commissie zijn opgesteld (dit zijn rechtmatigheid, uitwerking besluiten algemeen bestuur en transparantie). In deze burap zijn een aantal afwijkingen op de exploitatiebegroting verwerkt die elkaar budgettair opheffen en die niet voldoen aan de criteria van een begrotingswijziging. De afwijkingen op de investeringsbegroting worden wel in de 2^e begrotingswijziging aan het Algemeen Bestuur ter vaststelling voorgelegd.

Onderstaand treft u een samenvatting aan over de eerste zes maanden van achtereenvolgens, de prestatie-indicatoren, de exploitatie en de investeringen.

Prestatie-indicatoren

Toelichting

In bijlage 4 worden de prestatie indicatoren (aantal 37) beoordeeld aan de hand van de definities, welke in onderstaande tabel worden genoemd.

Definitie	Symbol
goed op schema	+/+
voldoende, niet op schema maar niet kritisch	+/-
onvoldoende, niet op schema en kritisch	-/-

Stand van zaken

In de begroting 2015 zijn zoals reeds eerder vermeld 37 prestatie indicatoren opgenomen. In de eerste zes maanden hebben van deze 37 prestatie indicatoren 27 indicatoren (= 73 % van het totaal) groen gescoord, d.w.z. dat deze goed op orde zijn. Van de resterende 10 prestatie indicatoren, hebben er 9 prestatie indicatoren (= 24 % van het totaal) oranje gescoord (d.w.z. voldoende, niet op schema, maar niet kritisch) en tot slot kan op 1 prestatie indicator niet gerapporteerd worden (= 3 %), aangezien BghU geen informatie hierover kan opleveren. Het betreft hierbij de pi "Reacties (Belastingen) op tijd afhandelen". Een overzicht van alle doelstellingen en voortgang van de prestatie indicatoren vindt u terug in bijlage 4. In alle gevallen dat een prestatie indicator oranje dan wel rood scoort, vindt u een toelichting terug.

Financieel beeld (Exploitatie)

In deze tussentijdse rapportage over 2015 is de prognose dat we in 2015 op het geprognostiseerde resultaat zullen uitkomen. De afwijkingen op de begroting komen voor in alle programma's, de nadelige afwijkingen binnen de programma kunnen gecompenseerd worden door de voordelen waardoor alle afzonderlijke afwijkingen niet in een begrotingswijziging door het Algemeen Bestuur vastgesteld hoeven te worden.

De buffers om onvoorziene omstandigheden en risico's geheel op te vangen, zijn niet meer in de begroting aanwezig. In deze Burap wordt melding gemaakt van een tweetal gevallen van onderhoudsuitgaven, (struviet en slibvergisting) die niet binnen de reguliere budgetten opgevangen kunnen worden. Naast de nadelen zijn er ook financiële voordelen. De stelpost indexering investeringsuitgaven (grootte € 600.000,-) is in 2015 niet benodigd en kan worden ingezet ter dekking van de nadelen op de diverse programma's.

Investerings

Van het totale begrote investeringsvolume voor 2015 van € 45,0 mln is in de 1ste begrotingswijziging een bedrag van € 7,5 mln afgeraamd naar een totaal bedrag van € 37,5 mln.

Naar aanleiding van de bij deze tweede Burap bekende investeringsgegevens wordt voorgesteld met de 2de begrotingswijziging het totale begrote investeringsvolume naar beneden bij te stellen met een bedrag van € 5,966 mln tot € 31,534 mln. De belangrijkste redenen voor deze verdere aframing bij de 2e begrotingswijziging liggen deels in het goedkoper kunnen uitvoeren van projecten dan oorspronkelijk was gepland (door een aantal gunstig uitgevallen aanbestedingen) en deels door vertragingen in het gebiedsproces, waardoor het uitgaven patroon voor dit jaar lager uitvalt.

3. Financiële ontwikkelingen

Algemeen

Inleiding

In dit hoofdstuk worden de financiële ontwikkelingen toegelicht die van invloed zijn op de begrote inkomsten en uitgaven in 2015. In bijlage 2 worden de financiële ontwikkelingen vertaald naar de programma-indeling van de begrotingsopbouw.

1. Waterakkoord Bodegraven (totaal €190.000,- Bijstelling deze Burap: geen)

HDSR en het Hoogheemraadschap Rijnland hebben overeenstemming bereikt over het "Waterakkoord Sluis Bodegraven 2015". Het waterakkoord gaat over de aan- en afvoer van water uit het beheergebied van ons waterschap via de sluis te Bodegraven naar het beheergebied van het Hoogheemraadschap van Rijnland. Op 11 juni 2015 is het onderhandelingsresultaat tussen de twee waterschappen in de commissie behandeld. In de Begroting 2015 is al rekening gehouden met het reduceren van de afdracht naar Rijnland (gemiddelde afdracht van de afgelopen 4 jaren was € 1,1 miljoen per jaar).

De begrote bijdrage in onze begroting 2015 is via een bestuurlijke taakstelling uit 2014 (bezuinigingstaakstelling uit 2014) met €255.000,- naar beneden bijgesteld tot €560.000,-. Het te betalen bedrag op basis van het nieuwe waterakkoord bedraagt €750.000,- per jaar. Ten opzichte van de begroting van 2015 houdt het nieuwe akkoord in dat er structureel een verschil ontstaat van €190.000,- (zijnde €750.000,- minus €560.000,-). Dit structurele verschil wordt opgevangen binnen de meerjarenbegroting uit de stelpost bestuurlijke knelpunten.

2. Uitbreiding formatie College (totaal €160.000,- bijstelling deze Burap: nadeel €100.000,-)

Het nieuwe college is gestart met de uitbreiding van in totaal één formatieplaats(heemraden van 0,5 fte naar 0,75 fte). De dekking van de daarmee gepaard gaande extra salarislasten van 60.000 euro is verwerkt ten laste van de stelpost bestuurlijke knelpunten.

Door de wisseling van het college zullen de personele kosten voor bestuur (naast de hiervoor genoemde uitbreiding) €100.000,- hoger worden dan nu geraamd. Het betreft hier enerzijds extra kosten voor het betalen van wachtgeldverplichtingen (extra) pensioenbijdrage als gevolg van een hoger aantal deelnemers en anderzijds (extra kosten) als gevolg van hogere premies.

3 Reservering viering 900 jaar waterbeheer (totaal €50.000,- bijstelling deze Burap: geen)

De "Evaluatie beleid cultuurhistorie" is in januari 2015 in de commissie behandeld. Conform de vastgestelde evaluatie wordt vanaf 2015 een bedrag van €50.000,- per jaar gereserveerd om in het jaar 2022 de viering van "900 jaar waterbeheer" te organiseren. Deze reservering wordt binnen de begroting gedekt uit de stelpost bestuurlijke knelpunten. Bij het opstellen van de jaarrekening 2015 zal hiervoor een bestemmingsreserve worden ingesteld.

4 Financiële tegemoetkoming Watergebiedsplannen (bijstelling deze Burap: nadeel €340.000,-)

In 2015 is voor een bedrag ter grootte van €340.000,- aan financiële tegemoetkomingen van het Watergebiedsplan Kamerik. Kockengen en Zegveld / Oud Kamerik uitgekeerd. De bedragen die zijn uitgekeerd, moeten in de exploitatie verantwoord worden. Het betreft hierbij een uitloop van de in het jaar 2014 aangekondigde tegemoetkomingen voor schade aan funderingen. Het krediet van de watergebiedsplannen zal afgeraad worden voor een totaal bedrag van €340.000,- (zie hoofdstuk 4 investeringen).

**5 Afwikkeling Reserve Utrechtse Heuvelrug
(totaal €250.000,- bijstelling deze Burap: voordeel €250.000,-)**

In 2014 is de stimuleringsregeling beëindigd. Het saldo van de reserve zal bij de jaarrekening 2015 vrijvallen. Het betreft hierbij een voordeel van €250.000,-.

6. Stelpost indexering projecten (totaal €600.000,- bijstelling deze Burap: voordeel €600.000,-)

Ter dekking van de indexering en onvoorziene mee- en tegenvallers van de investeringsuitgaven gedurende het jaar is een stelpost in de begroting 2015 opgenomen ter grootte van €600.000,-. Op basis van de rapportage over de investeringen (hoofdstuk 4) is dit bedrag niet nodig en kan dit bedrag bij de jaarrekening 2015 vrijvallen.

7. Uitwerking afhandeling uitspraak natuur (bijstelling : geen)

In het kader van de uitwerking afhandeling uitspraak natuur inventariseert de BGHU op het ogenblik de percelen en de bezwaren. Op basis van deze inventarisatie wordt in samenwerking met de Unie van Waterschappen een voorstel voor de afhandeling van de uitspraak opgesteld. Voor het aanvullen van de reserves ongebouwd (stand ultimo 2014 was onder het vereiste minimum) wordt separaat inloopvoorstel geagendeerd gelijktijdig met de behandeling van de belastingverordening 2016..

8. Exoten (totaal € 200.000,- bijstelling deze Burap: geen)

In 2015 is tot op heden geconstateerd dat de kosten, die verbonden zijn aan de bestrijding van exoten fors zijn toegenomen. Verwacht wordt dat de totale uitgaven voor exotenbestrijding voor dit jaar uitkomen op €200.000,-. De kosten voor de bestrijding van de exoten worden gedekt vanuit de voorziening toestandsafhankelijk onderhoud. Bij het opstellen van de jaarrekening 2015 zal worden bezien of er een extra onttrekking van de voorziening noodzakelijk is dan wel een noodzaak is om een extra dotatie aan de voorziening te doen.

9. Verkiezingen (totaal €80.000,- bijstelling deze Burap: nadeel €80.000,-)

De uitgaven voor waterschapsverkiezingen zijn binnen het door het algemeen bestuur toegekende krediet van €1.290.000 gebleven. Er is abusievelijk een technisch administratieve verwerkingsfout gemaakt ten opzichte van het kredietvoorstel verkiezingen waarmee het algemeen bestuur in mei 2014 heeft ingestemd. In het bestuursvoorstel van de kredietaanvraag zit een telfout van €80.000 in de aangegeven dekkingsbronnen en is er zodoende verschil ontstaan tussen de omvang van het toegekende krediet en de omvang van de dekkingsbronnen. Dit noodzaakt tot een correctie ten aanzien van de dekkingsbronnen.

10. Onderhoud RWZI (Totaal €150.000,- bijstelling deze Burap: nadeel €150.000,-)

Voor de Rwzi Nieuwegein wordt in 2015 voor een bedrag van €150.000,- aan extra onderhoudsuitgaven gedaan om de verstopping van leidingen ten gevolge van struvietvorming tegen te gaan. Deze struvietvorming (verstopping van pompen en leidingen) is in 2014 ontstaan door procesaanpassingen c.q. het gevolg van de overgang van chemische- naar biologische fosfaatverwijdering in combinatie met het vergisten van slib. Om de struvietproblemen structureel aan te pakken is in 2015 een voorstel gedaan voor een investering. De uitvoering hiervan staat in 2016 gepland.

11. Verstoring vergistingsproces Rwzi Utrecht (totaal bijstelling deze Burap: €130.000,-)

Na het uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden aan de WKK installaties op de Rwzi Utrecht heeft er, door een misverstand, een lange tijd een warmtewisselaar in de bypass stand gestaan. Door deze bedieningsfout heeft er geen warmteoverdracht plaatsgevonden naar het gistend slib en is de temperatuur van de gisting tot onder de randvoorwaarde gedaald. De gasproductie is gestopt. Het gevolg hiervan is geen eigen energieproductie meer ten tijde van de verstoring en inkoop van gas om de temperatuur weer op orde te brengen. De procesverstoring heeft circa vier weken geduurd. De extra kosten voor inkoop van elektriciteit en gas worden geraamd op €130.000,-.

12. Presentatie van ons waterschap (totaal €50.000,- bijstelling deze Burap €50.000,-)

In lijn met het coalitie - akkoord willen we het Waterschapswerk beter zichtbaar maken Om de activiteiten en het werk van HDSR goed met de belanghebbenden eenduidig en op een moderne manier te communiceren zal HDSR een promotiefilm samenstellen. Voor de actualisatie van ons promotiemateriaal is eenmalig een bedrag van €50.000,- benodigd.

13. ICT actualisatie

Zoals in BURAP 1 2015 reeds is gemeld, wordt een kwaliteitsimpuls gegeven aan automatisering- en informatiemanagement in de jaren 2015 en 2016. Met de vaststelling van BURAP 1 2015 heeft het Algemeen Bestuur op 8 juli 2015 hiervoor een eenmalig extra budget van € 1,5 mln beschikbaar gesteld. Van dit budget wordt in 2015 naar verwachting ruim de helft uitgegeven. Het restant wordt in 2016 besteed. Bij het opstellen van de jaarrekening 2015 zal het exacte bedrag dat nog niet is uitgegeven in 2015 overgeheveld worden naar 2016.

4. Investerings

Algemeen

In onderstaande tabel treft u de investeringsuitgaven en subsidies zoals begroot en gerealiseerd in de jaarschijf 2015 tot en met juni 2015.

Jaarschijf rapportage naar programma's

Stand per 30 juni 2015

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2015	Begroting 2015	Realisatie 2015	Huidige uitputting	Subsidies/ bijdragen Jaarprognose	Jaarprognose
	Initieel	Gewijzigd	t/m 30 juni		derden	uitputting
Veiligheid	8.880	8.880	3.327	37%	0	
Primaire en regionale waterkeringen	8.880	8.880	3.327	37%	0	73%
Voldoende water	12.623	12.623	3.491	28%	-26	
Watersysteembeheer	11.223	11.223	3.189	28%	672	87%
Beperking wateroverlast	1.400	1.400	303	22%	646	66%
Schoon water	8.322	8.322	3.235	39%	23	
Kwaliteit van het oppervlakte water	2.877	2.877	2.281	79%	23	123%
Zuiveringsbeheer	5.445	5.445	954	18%	0	66%
Totaal investeringsniveau Programma's (1)	29.825	29.825	10.053	34%	-3	81%
Bestuur, middelen & maatschappij	3.675	1.075	139	4%	-11	
Bestuur en ondersteuning	3.675	1.075	139	4%	-11	103%
Totaal investeringsniveau bedrijfsvoeringsinvesteringen (2)	3.675	1.075	139	4%	-11	103%
Taakstellend investeringsniveau HDSR excl. Rwzi Utrecht (=1+2)	33.500	30.900	10.192	30%		82%
Rwzi Utrecht	7.400	2.500	890	36%	0	80%
GHJ Kunstwerken	100	100	42	42%	0	175%
Totaal investeringsniveau specifieke projecten	7.500	2.600	931	36%	0	84%
Taakstellend investeringsniveau HDSR incl. Rwzi Utrecht (1 t/m 3)	41.000	33.500	11.123	33%		82%

Dijkversterking Centraal Holland	4.000	4.000	795	20%	-579	88%
Totaal investeringsniveau samenwerkingsprojecten	4.000	4.000	795	20%	-579	88%
Totaal investeringsniveau 2015	45.000	37.500	11.918	32%	-593	84%

Bedragen zijn in duizenden euro 's

Toelichting

In de 1^e begrotingswijziging 2015 is een (taakstellend) investeringsniveau van € 37,5 mln vastgesteld. Dit is inclusief specifieke projecten zoals Rwzi Utrecht en de samenwerkingsprojecten (POV Centraal Holland).

Uit bovenstaande tabel blijkt dat in het 1^e halfjaar van 2015 voor afgerond € 11,918 mln. aan investeringsuitgaven zijn gerealiseerd. Dit resulteert in het uitputtingspercentage van 32%.

Het behalen van de doelstellingen voortvloeiend uit de kredieten loopt conform planning. De verwachting is dat het investeringsniveau van programma's (1) voor 81% gerealiseerd gaat worden. Financiële afwijkingen zijn ontstaan door aanbestedingsvoordelen en vertraging of versnelling van projecten waardoor uitgaven net overlopen naar het volgende jaar. Met betrekking tot de lopende projecten worden hier de nog niet eerder gemelde bijzonderheden en de gevolgen van bestuurlijke besluitvorming toegelicht.

Totaal investeringsniveau programma's

GOP Regionale waterkeringen (programma primaire en regionale waterkeringen)

Prognose GOP Regionale waterkeringen valt € 2,075 mln lager uit dan de oorspronkelijke raming. Reden hiervoor is dat enkele projecten goedkoper gerealiseerd worden dan oorspronkelijk geraamd. Zo is bij het project Dubbele Wiericke west een voordeel van € 0,9 mln bereikt door gezamenlijke aanbesteding met het werk voor het baggeren van de Dubbele Wiericke. Tevens zijn er enkele projecten vertraagd ten opzichte van de oorspronkelijke planning, met lagere uitputting voor de jaarschijf 2015 tot gevolg.

De redenen voor vertraging zijn o.a. het langer durende overleg over samenwerking met gemeenten, een failliete aannemer en het wachten op de impact van het project Capaciteitstoename KWA stap 1.

[GOP Primaire waterkeringen \(programma primaire en regionale waterkeringen\)](#)

Prognose GOP Primaire waterkering valt €0,305 mln lager uit dan gepland. De reden hiervoor is het besluit dat wordt gewacht met de uitvoering van (herprofilering)projecten op de toetsresultaten van onderzoeken, welke uitgevoerd worden in het kader van het project Dijkversterking Centraal Holland. Op dit moment worden alleen 'no regret'- en onderhoudsmaatregelen uitgevoerd.

[Programma Watersysteembeheer \(o.a. Watergebiedsplannen\)](#)

Door meevallers, financiële correcties en vertragingen in watergebiedsplannen wijzigt het totaal geprogrammeerde investeringsbedrag. Hierdoor is de prognose dat de uitgaven in 2015 geen €5,8 mln maar €4,1 mln zullen bedragen. De einddoelstellingen van de watergebiedsplannen waar vertraging is opgetreden, blijven haalbaar.

Verklaring van de mutaties:

Meevallers:

- Gunstige aanbestedingen
- Versnelde projecten

Financiële correctie (€0,5 mln)

- In de raming van Linschoterwaard was grondaankoop opgenomen. Aankopen van grond dienen via de grondpot te verlopen. Daarom zal het budget t.b.v. de aankoop van de grond overgeheveld worden naar de grondpot.

Vertraging in projecten (€1,2 mln)

- In Oud-Kamerik speelt naast een langdurige onderhandeling met circa vijf niet toestemmende grondeigenaren, een nog niet afgeronde kavelruil een vertraging door een rechtzaak (Raad van State);
- In Kamerik Kockengen is door langdurige onderhandelingen rond Kamerik en gewijzigde invulling van het plan rond Kockengen (geen hoogwatervoorziening) vertraagd;
- In het Kromme Rijn gebied is een vertraging opgetreden in de toestemming om een wattergang te graven op gemeentegrond;
- In het watergebiedsplan Groenraven Oost Maartensdijk is vertraging opgetreden doordat een grondruil niet tijdig is rondgekomen.

[Zuiveringstechnische werken \(Programma Zuiveringsbeheer\)](#)

De huidige uitputting van het investeringenvolume is 18%. Dit wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt door

- Een aantal gunstig uitgevallen aanbestedingen bijvoorbeeld bij de rioolgemalen Lentehof en Industrie;
- Het nauwelijks hoeven aanspreken van het budget voor diverse aanpassingen;
- Werken voor derden zijn doorgeschoven waaronder het verplaatsen van het rioolgemeal Hertenkamp;
- Er hoeven geen verleggingen van persleidingen of rioolgemalen op verzoek van anderen plaats te vinden;
- Het Ingenieursbureau doet meer zelf wat een kostenbesparend effect heeft.

Rekeninghoudende met de eerder genoemde meevallers is de verwachting dat de uitputting uit gaat komen op 66%. Of te wel de prognose is dat de uitgaven in 2015 geen €5,445 mln maar €3,610 mln zullen bedragen.

Totaal investeringsniveau programma Bestuur, middelen & maatschappij

ICT Voorzieningen

Zoals in BURAP 1 2015 reeds is gemeld, wordt in 2015 en 2016 een kwaliteitsimpuls gegeven aan de ICT infrastructuur. Hiervoor zijn de jaarschijven voor modernisering van kantoorautomatisering van de jaren 2013, 2014 en 2015 beschikbaar. Het krediet heeft een omvang van in totaal € 1,775 mln. Van dit krediet wordt in 2015 € 0,605 mln geïnvesteerd in hardware en software. Het restant van € 1,170 mln is in de begroting 2016 opgenomen en zal in 2016 worden besteed.

Totaal investeringsniveau specifieke projecten

Rwzi Utrecht

In 2015 zal de aanbesteding van de nieuwbouw van de Waterlijn plaatsvinden. De aanbesteding verloopt tot op heden conform planning. De aanbestedingstukken zijn eind juni 2015 gepubliceerd. In het 3^e kwartaal 2015 zullen de inschrijvingen worden ingediend en in het 4^e kwartaal 2015 zal tot gunning worden overgegaan. In de jaarschijf 2015 is een bedrag van € 2 mln voor de voorbereidingskosten van de nieuwbouw Waterlijn opgenomen. De projectleiding verwacht niet het gehele bedrag in 2015 uit te gaan geven en stelt dit bedrag bij tot een bedrag van € 1,5 mln.

Totaal investeringsniveau samenwerkingsprojecten

Dijkversterking Centraal Holland

Het project verloopt volgens planning en binnen de gestelde (financiële) kaders. Op de aanbesteding van de detailtoets A- keringen is een aanbestedingsvoordeel behaald, hierdoor valt de prognose voor 2015 12% lager uit dan begroot.

Capaciteitstoename KWA stap 1.

Op 8 juli 2015 heeft het Algemeen bestuur een krediet toegekend t.b.v. het project Capaciteitstoename KWA stap 1 van € 2,8 mln. Naar verwachting zal in 2015 € 0,53 mln worden uitgegeven. Dit bedrag is door het Rijk door middel van een beschikking beschikbaar gesteld en van dit bedrag is reeds € 0,45 mln ontvangen. De resterende € 0,08 mln volgt later dit jaar.

Recapitulatie bijstelling investeringen 2^e begrotingswijziging

Programma Primaire en regionale waterkeringen: (incl. Centraal Holland KWA+)	€ 2,350 mln -/-
Programma Watersysteembeheer: (incl. GHIJ):	€ 1,311 mln -/-
Programma Zuiveringsbeheer (incl. RWZI Utrecht):	€ 2,335 mln -/-
Programma Bestuur en organisatie:	€ 0,030 mln +/-
Totaal bijstelling:	€ 5,966 mln -/-

Voorgestelde krediet aanpassingen

Op 18 november 2014 heeft het college besloten "tot een pilot voor een financiële tegemoetkoming" bij veertien adressen in de polders Kamerik-Mijzijde en Kamerik-Teylingens, wegens door het waterschap gewekte verwachtingen over funderingsbescherming'. De afkoop leidt niet tot activering van investeringsuitgaven en deze uitgaven worden daarom in één keer als kosten in het exploitatieresultaat van 2015 meegenomen.

Daar tegenover staat een verlaging van het krediet van het watergebiedsplan. Deze verlaging is in de 2e begrotingswijziging van 2015 verwerkt. Het betreft hierbij de volgende aanpassing.

Watergebiedsplan Zegveld Oud Kamerik

Voorgesteld wordt om het krediet Watergebiedsplan Zegveld Oud Kamerik ad € 13,400 mln te verlagen met € 0,146 mln. In dit gebied blijken vier adressen in aanmerking te komen voor een financiële tegemoetkoming. De kosten hiervan bedragen € 0,096 mln. Door deze regeling wordt een voordeel van € 0,050 mln ten opzichte van de oorspronkelijke raming verwacht. De som van de kosten van de tegemoetkoming en het voordeel resulteren in de verlaging van het krediet.

Watergebiedplan Kamerik Kockengen

Voorgesteld wordt om het krediet Watergebiedsplan Kamerik Kockengen ad € 17,2 mln te verlagen met € 0,265 mln. In dit gebied blijken tien adressen in aanmerking te komen voor een financiële tegemoetkoming. De kosten hiervan bedragen € 0,240 mln. Door deze regeling wordt een voordeel van € 0,025 mln ten opzichte van de oorspronkelijke raming verwacht. De som van de kosten van de tegemoetkoming en het voordeel resulteren in de verlaging van het krediet.

5. Belastingopbrengsten

Tabel – Netto bijdrage per belastingcategorie

	Begroting 2015	Begroting 2015 <i>na 1e BW</i>	Realisatie t/m juni 2015	Prognose 2015	Resultaat 2015 <i>na 2^e BW</i>
Belastingopbrengsten					
Watersysteemheffing ingezetenen	19.902	0	19.947	19.902	0
Watersysteemheffing overig onge- bouwd	4.383	0	4.473	4.383	0
Watersysteemheffing natuur	49	0	33	49	0
Watersysteemheffing gebouwd	25.226	0	25.935	25.226	0
Zuiveringsheffing woningen en bedrijven	57.418	0	54.955	57.418	0
Totaal netto bijdrage	106.978	0	105.243	106.978	0

Bedragen zijn in duizenden euro's (V = voordelig, N = nadelig)

Toelichting

In de eerste helft van dit jaar zijn voor de belastingcategorieën binnen de watersysteemheffing meer belastingen opgelegd dan begroot. Omdat in de tweede helft van het jaar nog verminderingen zijn te verwachten geeft dit geen aanleiding om de prognose voor de belastingopbrengsten voor geheel 2015 naar boven bij te stellen. De gerealiseerde belastingopbrengsten voor de zuiveringsheffing zijn over de eerste helft van het jaar nog lager dan begroot. Dit is toe te schrijven aan het deel van de belastingopbrengsten, dat wordt gerealiseerd bij de zogenaamde meetbedrijven. Dat deel wordt veelal pas in het laatste kwartaal opgelegd, omdat dan pas de grondslag bekend is.

De realisatie van het eerste halfjaar geeft daarom geen aanleiding om de prognose voor de belastingopbrengsten van het gehele jaar aan te passen. Ook omdat eventuele relatief kleine afwijkingen tussen opgelegde aanslagen, kwijtscheldingen en bezwaren elkaar grotendeels op zullen heffen. Er zijn derhalve geen substantiële afwijkingen ten opzichte van de begrote belastingopbrengsten 2015 te verwachten.

Afwikkeling bevinding Jaarrekening BghU 2014

De accountant heeft bij de controleopdracht op de jaarrekening van 2014 van BghU een fout van €0,096 mln en een onzekerheid van €1,174 mln in de belastingopbrengsten van HDSR geconstateerd. Momenteel worden de betreffende posten in samenwerking met BghU en onze nieuwe accountant nader geanalyseerd. Deze analyse wordt in het boekjaar 2015 volledig afgerond.

6. Paragrafen

Uitsluitend die paragrafen zijn opgenomen in deze burap, waarover relevante ontwikkelingen te melden zijn.

6.1 Reserves en voorzieningen

In overleg met de mogelijk nieuw te vormen audit commissie en de accountant zal een notitie worden opgesteld over werking en proces met betrekking tot reserves en voorzieningen. Deze notitie zal in de eerste helft 2016 worden geagendeerd in het Algemeen Bestuur.

6.2 Waterschapsbelastingen

In hoofdstuk 5 zijn de belastingopbrengsten gespecificeerd.

6.3 Weerstandvermogen

Om overlap in teksten in de diverse P&C producten te voorkomen wordt verwezen naar de uitwerking van de paragraaf Weerstandvermogen in de begroting 2016. In de bestuursrapportage is de paragraaf Weerstandvermogen beperkt tot de uitkomst van de berekening van de ratio weerstandvermogen. De onderstaande berekening van de ratio weerstandvermogen is gebaseerd op de gegevens van ultimo augustus. Het betreft hierbij een prognose voor einde 2015.

Ratio weerstandvermogen =	$\frac{\text{Beschikbare weerstandvermogen}}{\text{Benodigde weerstand-Capaciteit}}$	=	$\frac{\text{€ 23,578 mln}}{\text{€ 11,962 mln}} = 1,97$
---------------------------	--	---	--

Om de uitkomst van bovenstaande berekening te duiden gebruiken wij de waarderingen zoals opgenomen in onderstaande tabel. Onderstaande normtabel is ontwikkeld door het Nederlands adviesbureau voor Risicomanagement in samenwerking met de Universiteit Twente. Wij scoren een waarderingcijfer B op basis van onze ratio van 1,97.

Weerstand velden		
Waarderingcijfer	Ratio weerstandvermogen	Betekenis
A	> 2,0	uitstekend
B	1,4 - 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 - 1,4	Voldoende
D	0,8 - 1,0	Matig
E	0,6 - 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

6.4 Financiering

Rentevisie en ontwikkelingen

De renteverwachtingen voor de kapitaalmarkt (rente voor geldleningen met een lange looptijd) laten voor de komende maanden een licht stijgende trend zien. Hoewel het te vroeg is om te stellen dat de rente gaat stijgen, lijkt het erop dat de bodem in de rentepercentages bereikt is.

Per 30 juni 2015 bedraagt de rente op de kapitaalmarkt (langlopend) voor een 30-jaars (fixe) ongeveer 2,10%. In de begroting van 2015 is uitgegaan van een kapitaalmarktrente van 3,20% voor nieuw aan te trekken leningen met een rentevaste periode langer dan 25 jaar.

De rente op de geldmarkt (rente voor geldleningen met een looptijd tot 2 jaar) is nog steeds relatief laag, zodat het voorlopig aantrekkelijk is om in de financieringsbehoefte te voorzien middels onze rekening-courantfaciliteit bij de Nederlandse Waterschapsbank (NWB). De rente die in rekening wordt gebracht op de rekening-courant is gebaseerd op de geldmarktrente. HDSR heeft de afgelopen jaren gestuurd op een negatief rekening-courant saldo waarmee overliquiditeit wordt voorkomen en wordt geprofiteerd van de lage geldmarktrente. De debetrente eind 2014 op de rekening-courant bij de NWB bedroeg 0,25% evenals op dit moment (juni 2015).

De uiteindelijke keuze voor een looptijd van een lening hangt af van de actuele rente omstandigheden op het moment van het afsluiten van de lening en van de inpasbaarheid van deze looptijd in de bestaande leningenportefeuille.

In 2017 en 2018 wordt, met name voor de RWZI Utrecht, een omvangrijk investeringsniveau geprognoseerd. Een dergelijke investering leidt tot een omvangrijke financieringsbehoefte aangezien deze bedragen niet vanuit de operationele kasstroom kunnen worden opgebracht. Vanuit goed financieel beleid is het essentieel renterisico's te monitoren en hierop tijdig te anticiperen.

Aangezien de besluitvorming voor de RWZI rond is en de aanbesteding van de uitvoer van het werk ervan vordert, is dit een goed moment de mogelijkheden voor de financiering van de RWZI te bezien. In de tweede helft van 2015 wordt een plan van aanpak aan het college voorgelegd op welke wijze de financiering en de reductie van het renterisico ingevuld kan worden.

Transacties

In het eerste kwartaal van 2015 heeft een omzetting (herstructurering) van een deel van de bestaande leningen van de Nederlandse Waterschapsbank (NWB) plaatsgevonden. Deze herstructurering is in 3 leningentranche's uitgevoerd. In totaal is tot op heden een bedrag van € 81 mln van de totale leningenportefeuille geoptimaliseerd.

Het totale rentevoordeel dat door de omzetting is gerealiseerd in combinatie met de lagere financieringsbehoefte heeft in 2015 reeds een rentevoordeel van circa € 1,5 mln opgeleverd. Dit voordeel is verwerkt in de 1^e begrotingswijziging 2015.

De stand van de langlopende leningen is per 30 juni 2015 afgenomen tot € 192,5 mln. De verwachting is dat aan het eind van het jaar de stand van de langlopende leningen € 199,0 mln bedraagt.

Tabel - Langlopende schulden (in miljoenen euro's)

Stand 1 januari 2015		€ 193,1
Reguliere aflossingen t/m juni	€ 6,6 -/-	
Aangetrokken leningen 2015	<u>€ 6,0</u>	€ 0,6 -/-
Stand per 30 juni 2015		€ 192,5
Prognose juli t/m December 2015		
Reguliere aflossingen	€ 7,5 -/-	
Aan te trekken leningen	<u>€ 14,0</u>	€ 6,5
Prognose 31 december 2015		€ 199,0

Bedragen zijn in miljoenen euro 's

Interne toetsing

In de begroting 2015 is opgenomen dat de treasury activiteiten object van onderzoek is bij de interne controle op de rechtmatigheid.

Externe toetsing

De provincie Utrecht is als gevolg van de Wet Fido aangewezen als toezichthouder. Zij toetst of het waterschap voldoet aan de normen zoals zijn vastgesteld in deze wet. Hierbij zijn twee wettelijke normen te onderscheiden: de renterisiconorm en de kasgeldlimiet. Het is onder bepaalde voorwaarden toegestaan de kasgeldlimiet tijdelijk te overschrijden. Hiervoor dient een onthefingsverzoek ingediend te worden bij de toezichthouder.

Toetsing renterisiconorm

De renterisiconorm heeft als doel het renterisico bij herfinanciering te beheersen. De renterisiconorm is een percentage van het begrotingstotaal. Voor waterschappen is dit percentage bepaald op maximaal 30% van het begrotingstotaal. Dit betekent dat jaarlijks niet meer dan 30% van ons begrotingstotaal mag worden geherfinancierd. Op basis van de liquiditeitsprognose 2015 bedraagt het renterisico percentage voor ons waterschap ongeveer 14,5% (norm is 30%). Wij blijven als HDSR ruim binnen de gestelde norm.

Toetsing kasgeldlimiet

De wettelijke kasgeldlimiet bepaalt hoeveel gemiddeld over een periode van 3 maanden maximaal met leningen met een looptijd tot 2 jaar (rekening-courantsaldo) gefinancierd mag worden. De kasgeldlimiet wordt berekend als een percentage van het begrotingstotaal per 1 januari van het betreffende begrotingsjaar.

Voor waterschappen is de kasgeldlimiet vastgesteld op 23% en deze bedraagt voor ons waterschap circa € 24,8 mln in 2015. In het eerste en tweede kwartaal van dit jaar heeft geen overschrijding van de kasgeldlimiet plaatsgevonden.

Bijlage 1: Financieel overzicht tot en met 1e halfjaar 2015

Tabel - Verantwoording per bestuurlijk thema en programma

Begroting 2015 per bestuurlijk thema en programma	Begroting 2015	Herziene begroting na 1ste BW 2015	realisatie t/m juni 2015	prognose geheel 2015	prognose jaarafwijking	v/n
Kosten						
Veiligheid	16.911	17.035	10.930	16.960		
Primaire, regionale en overige waterkeringen	13.624	13.749	10.625	13.674	75	v
Muskusrattenbeheer eigen gebied	2.616	2.616	64	2.616		
Calamiteitenzorg	670	670	241	670		
Voldoende water, droge voeten	30.884	29.812	14.203	29.927		
Watersysteembeheer	27.918	26.971	13.268	27.086	115	n
Beperking gevolgen klimaatverandering	2.966	2.841	936	2.841		
Schoon water	47.762	47.263	20.969	47.068		
Kwaliteit van het oppervlaktewater	2.860	2.861	1.076	2.611	250	v
Zuiveringsbeheer	44.902	44.403	19.893	44.458	55	n
Bestuur, middelen & maatschappij	20.247	21.996	11.635	22.151		
Lastendruk	3.603	3.603	2.516	3.603		
Maatschappelijk verantwoord ondernemen en duurzaamheid						
Tevredenheid belanghebbenden						
Bestuur en organisatie	16.644	18.393	9.119	18.548	155	n
Resultaatverantwoordelijke eenheden:	9.882	9.882	4.730	9.882		
GR Muskusrattenbeheer	9.882	9.882	4.730	9.882		
Zuiveringsbedrijf						
Totaal kosten	125.687	125.989	62.468	125.989	0	-
Overige opbrengsten						
Veiligheid	955	955	438	955		
Primaire, regionale en overige waterkeringen	882	882	337	882		
Muskusrattenbeheer eigen gebied						
Calamiteitenzorg	74	74	101	74		
Voldoende water, droge voeten	2.591	3.815	1.099	3.815		
Watersysteembeheer	2.518	3.741	1.079	3.741		
Beperking gevolgen klimaatverandering	74	74	20	74		
Schoon water	2.388	2.388	1.069	2.388		
Kwaliteit van het oppervlaktewater	247	247	15	247		
Zuiveringsbeheer	2.141	2.141	1.054	2.141		
Bestuur, middelen & maatschappij	1.662	1.662	859	1.662		
Lastendruk						
Maatschappelijk verantwoord ondernemen en duurzaamheid						
Tevredenheid belanghebbenden						
Bestuur en organisatie	1.662	1.662	859	1.662		
Resultaatverantwoordelijke eenheden:	9.882	9.882	6.712	9.882		
OR Muskusrattenbeheer	9.882	9.882	6.712	9.882		
Zuiveringsbedrijf						
Totaal overige opbrengsten	17.478	18.702	10.177	18.702	0	
Dotatie bestemmingsreserve*	2.470	2.470	pm	2.470		
Onttrekking bestemmingsreserves t.b.v. exploitatie*	2.110	2.360	pm	2.360		
Totaal dotaties bestemmingsreserve	360	110	pm	110	0	
Saldo kosten en overige opbrengsten	108.568	107.398	52.292	107.398	0	
Belasting opbrengsten	106.978	106.978	105.243	106.978	0	
Toevoeging algemene reserves	3.915	3.915		3.915		
Onttrekking algemene reserves	5.505	4.335		4.335		
Prognose jaarresultaat	0	0	nvt	0	0	

Bedragen zijn in duizenden euro's

Dotaties aan bestemmingsreserve worden ultimo einde jaar verricht

Bijlage 2: Specificatie financiële afwijkingen naar programma

Onderstaand wordt het effect op de programma's weergegeven als uitwerking van de benoemde ontwikkelingen in hoofdstuk 3.

Omschrijving	Prognose jaarafwijking bedrag	V/N	2 Uitbreiding formatie college	4 Tegemoet- komingen WGP	5 Afwikkeling Reserves Utrechtse Heuvelrug	6. Stelpost indexeringen projecten	9 Verkiezingen	10 Onderhoud RWZI	11 Vergistingsproces Rwzi Utrecht	12 Presentatie film
Kosten										
Veiligheid										
Primaire, regionale en overige waterkeringen	75	V				-75				
Muskusrattenbeheer eigen gebied										
Calamiteitenzorg										
Voldoende water, droge voeten										
Watersysteembeheer	115	N		340		-225				
Beperking gevolgen klimaatverandering										
Schoon water										
Kwaliteit van het oppervlaktewater	250	V			-250					
Zuiveringsbeheer	55	N				-225		150	130	
Bestuur, middelen & maatschappij										
Lastendruk										
Maatschappelijk verantwoord ondernemen en duurzaamheid										
Tevredenheid belanghebbenden										
Bestuur en organisatie	155	N	100			-75	80			50
Resultaatverantwoordelijke eenheden:										
GR Muskusrattenbeheer										
Zuiveringsbedrijf										
Totaal kosten	0		100	340	-250	-600	80	150	130	50
Overige opbrengsten										
Totaal overige opbrengsten	0		0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo kosten en overige opbrengsten	0		100	340	-250	-600	80	150	130	50
Prognose jaarresultaat	0		-100	-340	250	600	-80	-150	-130	-50
<i>Bedragen zijn in duizenden euro 's</i>										

Bijlage 3: Aanpassing jaarschijf 2015 investeringen

Tabel - Aanpassing jaarschijf 2015 investeringen

Project/Doelstelling	Geactualiseerde jaarschijf 2015	2e BW 2015 mutatie	Nieuw geactualiseerde jaarschijf 2015	Toelichting
Programma Primaire, regionale en overige waterkeringen	8.880	2.380-	6.500	
<u>Waterkeringen voldoen aan de normen</u>				
1. Uitvoeren van het GOP regionale waterkeringen (2011- 2020)				Aanbestedingsvoordelen, vertraging a.g.v. samenwerking derden, failliete aannemer en afwachten op de impact van het project KWA+
	8.475	2.075-	6.400	
2. Uitvoeren van het GOP primaire waterkeringen	405	305-	100	Wachten op toetsresultaten van het project Dijkversterking Centraal Holland.
Programma Watersysteembeheer	15.500	1.386-	14.114	
<u>Instandhouden</u>				
3. GOP kunstwerken 2013-2016				Afronding oude GOP kunstwerken met project Goejanverwellebrug
	2.600	20	2.620	
4. GOP oevers 2013-2017*	1.080	150	1.230	Noodherstel kade Utrecht
5. Vaarwegbeheer (incl. recreatievaart) en nautisch beheer	100	-	100	-
6. Sluizen Woerden automatisering	200	-	200	-
7. Legger Watersysteem				Door koppeling met het project nieuwe keur slechts een gedeeltelijke leggerherziening
	50	20-	30	
8. Doorontwikkeling WIS	50	-	50	
9. CAW datacommunicatie en telemetrie	805	355-	450	Meevallende directieleveringen en aanbestedingen
10. Peilbesluit Lopikerwaard	258	-	258	-
11. Nieuwbouw systeem "monitoring slibaanwas"	-	20	20	Dit systeem is de basis voor het baggerprogramma
12. Meetplan waterkwaliteit	50	-	50	-
13. Database waterkwaliteit ecologie	100	40	140	
14. Aanschaf wateropgave inundatie systeem				Nog geen concrete uitwerking beschikbaar, schuift door naar 2016 en 2017
	50	50-	-	
15. Partiele herziening Lopikerwaard	-	50	50	Aanvullende maatregelen peilbesluit Lopikerwaard
16. Herbouw Kolenloods				Het college heeft een krediet beschikbaar gesteld van € 50.000 voor de herbouw van de kolenloods naast het gemaal Teijlingens.
	-	50	50	
<u>Verbeteren</u>				
17. Watergebiedsplan Zegveld en Oud-Kamerik	900	450-	450	Vertraging door rechtszaak (Oud kamerik, Raad van Staten) en langdurige onderhandeling.
18. Watergebiedsplan Kamerik en Kockengen				Vertraging door langdurige onderhandelingen en zeer veel tijd vragende gebiedsprocessen
	1.100	350-	750	
19. Watergebiedsplan Tussen Kromme Rijn en Amsterdam-	400	100-	300	
20. Watergebiedsplan Langbroekerwetering	1.000	-	1.000	-
21. Watergebiedsplan Groenraven-Oost en Maartensdijk				Vertraging van enkele projecten waarbij medewerking van derden partijen noodzakelijk is.
	1.300	300-	1.000	
22. Watergebiedsplan Linschoterwaard				Intensief gebiedsproces, iets vertraagd tijdsplan, Einddoelstelling blijft haalbaar
	1.105	505-	600	
23. Verbetering Watersysteem Nieuwegein	75	25	100	In plaats van 3 jaar 75.000=225.000 wordt nu 100.000 benut voor een verbetering in het watersysteem.
24. Watergangen Papekop Diemerbroek	100	100-	-	Er blijkt eerst onderzoek nodig of dit project kan bijdragen om de wateropgave in het gebied op te lossen.
<u>Waterkwaliteit (o.a. Bestuursakkoord Water)</u>				
25. Nota Ruimte Middelen	1.400	480-	920	Project Achttienhoven loopt achter ivm "verkaveling voor groei"
<u>Waterkwaliteit (o.a. KRW)</u>				
26. KRW resultaatverplichting 2010-2015	850	264-	586	Vertraging in projecten die onderdeel zijn van WGP Kamerik en Kockengen, WGP Zegveld en Oud-Kamerik
27. Versnellingsmaatregelen KRW 2016-2027	350	120	470	De kanspot wordt goed benut
28. Vismigratie buiten KRW en WGP	100	140	240	Uitgaven van reeds opgestarte projecten uit 2014.
29. Herinrichting Ouwenaar-Haarrijn	800	250-	550	Meevallers bij aanbestedingen.
30. Duurzame inrichting Kromme Rijn (synergie)	677	1.223	1.900	Overloop uit 2014 m.b.t. het project Natuurvriendelijke oevers Odijk.
Programma Zuiveringsbeheer	5.445	1.835-	3.610	
<u>Bouw en verwerving, onderhoud en beheer van rwzi's</u>				
31. Rwn De Meern, vervanging beluchters, slibpompen	300	-	300	-
32. Diverse (kleine) aanpassingen				Voorbereidingskrediet voor het tegengaan van struviet vorming op rwn Nieuwegein. Vooralsnog geen andere benutting
	850	800-	50	
33. RWZI Breukelen PLC vervangen	200	-	200	-
34. Vervangingen rwn Nieuwegein	50	-	50	-
37. Rwn Zeist, geurbehandeling voorbezinktanks	-	50	50	Voorbereiding aanpassingen vanwege geurklachten. Project
42. Verwerken biogas rwn Nieuwegein	40	5-	35	-
<u>Bouw en verwerving, onderhoud en beheer van rioolgemalen en persleidingen</u>				
43. GOP Zuiveringstechnische werken				Voordelen behaalt door met name aanbestedingsvoordelen
	3.455	952-	2.503	
<u>Overige zuiveringstechnische werken</u>				
44. Aanpassen Infrastructuur				Dit budget wordt gebruikt om persleidingverlegging mogelijk te maken op verzoek van gemeenten, provincie, ed. voor aanvragen van met name gemeenten. In 2015 zijn geen uitvoeringsprojecten gepland
	300	250-	50	
45. Procesautomatisering				Naast enkele PLC vervangingen is het project 'aanpassen procesautomatisering, bewaking lozingsseis' in 2015 gestart.
	250	122	372	
Totaal investeringsniveau taken Waterschap	29.825	5.601-	24.224	
Programma Bestuur en organisatie	1.075	30	1.105	
<u>Routine - investering Bedrijfsvoering</u>				
46. Uitvoering vervangingsplan kantoorautomatisering 2015	575	30	605	Uitvoer ICT project
47. Modernisering kantoorgebouw	500	-	500	-
Totaal bedrijfsvoeringsinvesteringen	1.075	30	1.105	
Taakstellend investeringsniveau (exclusief RWZI Utrecht, GHIJ en centraal Holland)	30.900	5.571-	25.329	

Bedragen zijn in duizenden euro 's

Project/Doelstelling	Geactualiseerde jaarschijf 2015	2e BW 2015 mutatie	Nieuw geactualiseerde jaarschijf 2015 Toelichting	
Rwzi Utrecht	2.500	500-	2.000	
48. Slibverwerking Rwzi Utrecht	-	-	-	
49. Nieuwbouw waterlijn Rwzi Utrecht				Overloop naar 2016 van bijvoorbeeld de schrijfvergoeding voor de inschrijvende partijen.
50. Instandhouding rwzi Utrecht	2.000	500-	1.500	
	500	-	500	-
GHIJ	100	75	175	
51. Kunstwerken GHIJ	100		100	
52. Aanpassing Waaiersluis		75	75	Vorbereiding inspecties onderhoud Waaiersluis en Noordergemaal
Dijkversterking Centraal Holland	4.000	500-	3.500	
53. Dijkversterking Centraal Holland				Door een aanbestedingsvoordeel op de detailtoets A-keringen is de prognose voor 2015 lager.
	4.000	500-	3.500	
Capaciteitstoename KWA stap 1	-	530	530	
54. Capaciteitstoename KWA stap 1	-	530	530	Conform AB besluit 8-7-2015
Totaal Specifieke projecten	6.600	395-	6.205	
Taakstellend investeringsniveau inclusief RWZI Utrecht,	37.500	5.966-	31.534	

* bedragen * €1.000

Bedragen zijn in duizenden euro 's

Bijlage 4: Stand van zaken prestatie indicatoren 2015

Tabel -: Overzicht programma 's, doelstellingen en prestatie – indicatoren

Bestuurlijk thema en programma	Doelstelling	Maatregelen/PI	Aantal Pi 's rood/oranje
Thema Veilige dijken			
1. Primaire, regionale en overige waterkeringen	Doelstelling 1 - Waterkeringen voldoen aan de normen (wettelijk/provinciaal/HDSR)	1 tm 3	1
	Doelstelling 2 - Op orde houden van de keringen door effectief beheer	4 tm 5	1
2. Calamiteitenzorg	Doelstelling 3 - Een doelmatig en doeltreffend functionerend calamiteitenzorgsysteem	6	
3. Beperking Muskusrattenschade	Doelstelling 4 - Waterkeringen worden niet door muskusratten verzwakt	7	
Thema Droge Voeten			
4. Watersysteembeheer	Doelstelling 5 – Regionale verbetering van het watersysteem	8	
	Doelstelling 6 – Gebiedsgerichte verbetering van het watersysteem	9 tm 11	1
	Doelstelling 7 – Voorkoming en bestrijding van verdroging	12	1
	Doelstelling 8 – Op orde houden van het watersysteem door effectief beheer	13 t/m 16	
5. Beperking wateroverlast	Doelstelling 9 - De regionale watersystemen zijn in 2015-2027 conform Bestuursakkoord Water op orde.	17	
Thema schoon water			
6. Kwaliteit van het oppervlaktewater	Doelstelling 10 – Uitvoering KRW maatregelen conform WBP	18 t/m 19	1
	Doelstelling 11 - Vispasseerbaar maken van kunstwerken	20	
	Doelstelling 12 – Verder verlagen van diffuse emissies en voldoen aan normen voor prioritair en gevaarlijke stoffen	21	
7. Zuiveringsbeheer	Doelstelling 13 - Voldoen aan lozingseisen, afnameverplichting en overige eisen	22	1
	Doelstelling 14 – De laagste maatschappelijk aanvaardbare kosten in de afvalwaterketen	23 t/m 24	1
	Doelstelling 15 - Benutting grondstoffen uit afvalwater	25 t/m 26	1
Bestuur, middelen en maatschappij			
8. Lastendruk	Doelstelling 16 - Betere dienstverlening door een evenwichtige belastingheffing tegen zo laag mogelijke kosten	27	
9. Tevredenheid belanghebbenden	Doelstelling 17 - Het waterschap is zichtbaar in de samenleving en zoekt actief naar draagvlak	28 t/m 30	1
	Doelstelling 18 - Integreren vaarwegbeheer in het waterbeheer	31	
	Doelstelling 19 - Werken op een dienstverlenende en ingeland gerichte wijze	32 t/m 33	
	Doelstelling 20 – Vergroting beleving door recreëren, cultuur en landschap	34	
10. Maatschappelijk verantwoord ondernemen en du	Doelstelling 21 - Duurzaamheidscriteria worden toegepast bij het inkopen en aanbesteden	35	
11. Bestuur en organisatie	Doelstelling 22 – Een efficiënte en effectieve organisatie	36/37	
Totalen* 27 keer +/-		9 keer +/-	0 keer +/-

* Inzake één pi kan niet gerapporteerd worden, aangezien BghU geen informatie hierover kan opleveren. Het betreft hierbij PI 27 Reacties (Belastingen) op tijd afhandelen.

Tabel -: Stand van zaken prestatie indicatoren 2015

Thema Veilige dijken

Primaire, regionale en overige waterkeringen

Doelstelling 1- Waterkeringen voldoen aan de normen (wettelijk/provinciaal/HDSR)

■ goed op schema, conform planning
■ voldoende, niet op schema maar niet kritisch
■ onvoldoende, niet op schema en kritisch

nr	Maatregel	PI omschrijving	Einddoelstelling	Realisatie 2014	Norm 2015	Realisatie t/m 2e kwartaal 2015	of planning	Toelichting + beheersmaatregel: Deze zijn <u>verplicht</u> indien of planning niet op groen staat
1	Uitvoeren GOP primaire waterkeringen	Cumulatief aantal uitgevoerde maatregelen per jaar	GOP afgestemd met betrokken partijen en afspraken vastgelegd. Jaarlijks zijn de geplande maatregelen uitgevoerd.	0 (er zijn ook 0 maatregelen gepland voor 2014)	Geplande maatregelen voor 2015 zijn uitgevoerd.	2 maatregelen in voorbereiding		Planning: 2 maatregelen zijn voorbereid. De in het GOP geplande herprofilings- en vervangingsmaatregelen voor 2014 en 2015 worden doorgeschoven naar 2016 of later, afhankelijk van de toetsresultaten uit het project Dijkverbetering Centraal Holland (zie besluit college D&H dd 16 sept 2014. Op dit moment worden alleen 'no regret'- en onderhoudsmaatregelen opgepakt.
2	Projectoverschrijdende verkenning (POV) Centraal Holland	Voortgang Projectoverschrijdende verkenning volgens plan van aanpak	Oplossing voor dijkring 14 maakt onderdeel uit van Deltabeslissing Veiligheid. Projectoverstijgende verkenning is gereed in 2017	De subsidiebeschikking is afgegeven. De werkzaamheden liggen op schema van de planning.	POV gevorderd volgens plan van aanpak.	Ligt op schema		
3	Uitvoeren van het Groot Onderhoudsplan Regionale waterkeringen	Cumulatief aantal kilometers uitgevoerde kadeverbetering per jaar	Alle RWK (316 kilometer) voldoen in 2020 aan de norm	212 km voorbereid en 150 km gereed	228 km voorbereid en 150 km gereed.	219 voorbereid, 155 gereed.		

Doelstelling 2 - Op orde houden van de keringen door effectief beheer

nr	Maatregel	PI omschrijving	Einddoelstelling	Realisatie 2014	Norm 2015	Realisatie t/m 2e kwartaal 2015	of planning	Toelichting + beheersmaatregel: Deze zijn <u>verplicht</u> indien of planning niet op groen staat
4	Opstellen van legger voor alle waterkeringen	Bestuurlijk vastgestelde leggers	eind 2016 vastgestelde leggers	Voorbereiding legger primaire waterkering gestart	PWK: bestuurlijke vaststelling in 2015 (incl. inspraak).	Realisatie = nul. De norm voor 2015 wordt niet gehaald. Zie toelichting.		De norm en einddoelstelling van deze PI is met de vaststelling van het jaanverslag/jaarrekening 2014 achterhaald. Daarin is toegelicht dat gelet op de genomen besluiten rondom de keur, de leggers niet eerder dan in 2017 zullen worden vastgesteld.
5	Opstellen nieuwe Keur incl algemene regels en beleidsregels voor het gehele watersysteem	Bestuurlijk vastgestelde Keur incl algemene regels en beleidsregels	Keur, algemene regels en beleidsregels in 2015 vastgesteld	De beleidsvisie waterkeringen is vastgesteld (AB 17 dec 2014); De planning van de keur, Algemene regels en Beleidsregels is in 2013 (AB 18 dec 2013) en 2014 (Cie BMZ 2 sept en 25 nov 2014) aangepast. Vaststelling is nu gepland in 2017. De werkzaamheden hiervoor lopen op schema.	Keur, algemene regels en beleidsregels in 2015 vastgesteld	Ligt op schema		

Calamiteitenzorg

Doelstelling 3 - Een doelmatig en doeltreffend functionerend calamiteitenzorgsysteem

nr	Maatregel	PI omschrijving	Einddoelstelling	Realisatie 2014	Norm 2015	Realisatie t/m 2e kwartaal 2015	of planning	Toelichting + beheersmaatregel: Deze zijn <u>verplicht</u> indien of planning niet op groen staat
6	Doel en beleidsvisie calamiteitenzorgsysteem opstellen	vastgesteld doel en beleid calamiteitenzorgsysteem	Een professioneel, hoogwaardig en bestendig calamiteitenzorgsysteem	100% van de activiteiten uit het programma zijn uitgevoerd	vastgesteld doel en beleidsvisie	Ligt op schema		

	goed op schema, conform planning
	voldoende, niet op schema maar niet kritisch
	onvoldoende, niet op schema en kritisch

Muskusrattenbeheer eigen gebied
Doelstelling 4 - Waterkeringen worden niet door muskusratten verzwakt

nr	Maatregel	PI omschrijving	Einddoelstelling	Realisatie 2014	Norm 2015	Realisatie t/m 2e kwartaal 2015	of planning	Toelichting + beheersmaatregel: Deze zijn <u>verplicht</u> indien of planning niet op groen staat
7	Muskusrattenbeheer in gebied HDSR	Aantal muskusratten vangsten per kilometer watergang	Einddoelstelling MJP 2015: 0,36 v/km	0,30 v/km	0,36 v/km	0,35 v/km		

Thema Droge Voeten
Watersysteembeheer
Doelstelling 5 – Regionale verbetering van het watersysteem

nr	Maatregel	PI omschrijving	Einddoelstelling	Realisatie 2014	Norm 2015	Realisatie t/m 2e kwartaal 2015	of planning	Toelichting + beheersmaatregel: Deze zijn <u>verplicht</u> indien of planning niet op groen staat
8	Modernisering van het waterakkoord Sluis Bodegraven	Nieuw waterakkoord sluis Bodegraven gereed.	Er is een nieuw waterakkoord gebaseerd op de evaluatie van het huidige waterakkoord en de komende Deltabeslissing.	Bestuurlijke en ambtelijke gesprekken hebben geleid tot de conclusie dat Rijnland en HDSR het wat betreft dit onderwerp niet eens zijn	gereed	Consultering van onderhandelingsresultaat heeft in Cie SKK plaatsgevonden. Cie SKK is akkoord met het resultaat		

Doelstelling 6 – Gebiedsgerichte verbetering van het watersysteem

nr	Maatregel	PI omschrijving	Einddoelstelling	Realisatie 2014	Norm 2015	Realisatie t/m 2e kwartaal 2015	of planning	Toelichting + beheersmaatregel: Deze zijn <u>verplicht</u> indien of planning niet op groen staat
9	Actualiseren peilbesluiten (volgens GGOR systeem).	Cumulatief % gebied dat een actueel bestuurlijk vastgesteld peilbesluit heeft.	In 2015 zijn alle peilbesluiten actueel (niet ouder dan 10 jaar). 79% van het beheergebied heeft een peilbesluit. Het overige deel is vrijgesteld gebied (Heuvelrug en uiterwaarden). Op 6-09-2014 heeft het college de meerjarenplanning peilbesluiten besproken, het stuk is op 27-11-2014 besproken in de cie SKK ter consultering. Daarna heeft het college op basis van deze consultatie de planning goedgekeurd	75%	79%	75%		
10	Uitvoeren integrale watergebiedsplannen	Cumulatief aantal uitgevoerde watergebiedsplannen	In 2020 zijn alle 8 wgp uitgevoerd (incl.NBW proof 2015)	0	1 stuks Zegveld Oud Kamerik	1		
11	Uitvoeren projecten gefinancierd uit de Nota Ruimte van het Rijk	Cumulatief aantal gerealiseerde projecten	In 2015 zijn 2 projecten gerealiseerd	Enkele Wiericke nadert afronding. De kavelruil in Achtienhoven heeft tot nieuwe vertraging geleid en zal daardoor pas in 2016 zijn gerealiseerd.	Beide projecten uitgevoerd	1 uitgevoerd en 1 plan in voorbereiding		Enkele wiericke uitgevoerd. Projectplan Achtienhoven in procedure. Uitvoering vindt plaats in 2016, einddoelstelling wordt hierop aangepast en deze PI komt terug in 2016.

Doelstelling 7 – Voorkoming en bestrijding van verdroging

nr	Maatregel	PI omschrijving	Einddoelstelling	Realisatie 2014	Norm 2015	Realisatie t/m 2e kwartaal 2015	of planning	Toelichting + beheersmaatregel: Deze zijn <u>verplicht</u> indien of planning niet op groen staat
12	Op orde brengen van de waterhuishouding in de TOP verdroogde gebieden	Cumulatief aantal verdroogde gebieden, waar waterhuishouding op orde is.	in 2015 zijn 6 verdroogde gebieden op orde	4	6	4		De begrenzing van de top gebieden Kolland en OverLangbroek moet nog definitief worden vastgesteld. Dit aanwijzingsbesluit besluit van de Provincie doorloopt momenteel de procedure. Pas als die begrenzing duidelijk is, kan met de uitvoering worden begonnen. De einddoelstelling wordt hierop aangepast naar 2016. De PI loopt door in 2016.

	goed op schema, conform planning
	voldoende, niet op schema maar niet kritisch
	onvoldoende, niet op schema en kritisch

Doelstelling 8 – Op orde houden van het watersysteem door effectief beheer

nr	Maatregel	PI omschrijving	Einddoelstelling	Realisatie 2014	Norm 2015	Realisatie t/m 2e kwartaal 2015	cf planning	Toelichting + beheersmaatregel: Deze zijn <u>verplicht</u> indien cf planning niet op groen staat
13	Uitvoeren GOP Kunstwerken 2012-2016	Cumulatief aantal gerenoveerde kunstwerken	60 stuks gerenoveerde kunstwerken in 2016, waarvan 50 gereed en 10 lopend	34	35 gereed, 20 in uitvoering	40		
14	Uitvoeren van GOP Oevers 2013 tot 2018	Cumulatief aantal kilometer harde oevers	GOP Oevers 2013 tot 2018, 4 km oever hersteld in 2018.	1,1	2,5	2		
15	Uitvoeren van GOP Oevers 2013 tot 2018	Cumulatief aantal kilometer natuurvriendelijke oevers	GOP Oevers 2013 tot 2018, 7 km oever hersteld, en heringericht als nvo, in 2018.	0,2	3,8	2		
16	Uitvoeren baggerjaarplan 2001-2015	Cumulatief aantal kuubs (m3)	Baggerachter-stand in 2016 weggevoert (5,9 mln m3)	5.281.434	5.547.000	5.386.434		

Beperking wateroverlast

Doelstelling 9 – Beperking wateroverlast: regionale watersystemen zijn in 2015/2027 conform voormalige NBW op orde

nr	Maatregel	PI omschrijving	Einddoelstelling	Realisatie 2014	Norm 2015	Realisatie t/m 2e kwartaal 2015	cf planning	Toelichting + beheersmaatregel: Deze zijn <u>verplicht</u> indien cf planning niet op groen staat
17	Uitvoeren van reeds geplande geen-spijt maatregelen	Cumulatief percentage van de oorspronkelijke opgave dat is uitgevoerd	In 2015 zijn alle geen-spijt maatregelen uitgevoerd en wordt voldaan aan 30% van de oorspronkelijke doelstelling	25%	30%	45%		

Thema schoon water

Kwaliteit van het oppervlaktewater

Doelstelling 10 – Uitvoering KRW maatregelen conform WBP

nr	Maatregel	PI omschrijving	Einddoelstelling	Realisatie 2014	Norm 2015	Realisatie t/m 2e kwartaal 2015	cf planning	Toelichting + beheersmaatregel: Deze zijn <u>verplicht</u> indien cf planning niet op groen staat
18	KRW uitvoeringsmaatregelen t/m 2015 (conform WBP).	EU Uitvoeringsverplichting, KRW maatregelen uitvoeren om KRW doelen te halen.	In 2015: alle 79 stuks maatregelen uitgevoerd (conform WBP).	0 stuks 'Planvoorbereiding' (de silvang is inmiddels bestuurlijk gewijzigd in AB 17/dec.2014, = 1 stuks 'Vervangen', 17 stuks 'In uitvoering', 61 stuks 'Uitgevoerd'.	0 stuks 'Planvoorbereiding', 5 stuks 'In uitvoering', 74 stuks 'uitgevoerd'.	1 vervangen, 17 in uitvoering, 61 uitgevoerd		Voor enkele maatregelen geldt dat deze bewust worden vertraagd vanwege synergie met andere uitvoeringsmaatregelen in hetzelfde gebied. De norm voor 2015 is daarom bewust lager gelegd dan de eerder geformuleerde einddoelstelling voor 2015. Dit is ook verwerkt in het voorstel over de Kaderrichtlijn Water dat op 30 september door het AB wordt besproken, daar wordt gesproken van "90% van de voorgenomen maatregelen zijn eind 2015 gereed". Voorgesteld wordt om deze PI in 2016 niet te laten terugkomen. Voor de uitvoeringsmaatregelen van het KRW-programma 2016-2021 zijn voor 2016 twee nieuwe PI's opgenomen waarmee de voortgang kan worden gerapporteerd.
19	Aanleggen natuurvriendelijke oevers	Cumulatief aantal aangelegde kilometers oever met een gemiddelde breedte van 5 meter	2021 is 43 KM Natuurvriendelijke Oever gerealiseerd	31,5	Geen	Niet van toepassing, voor het jaar 2015 is geen norm vastgesteld. Bij PI nr. 18 wordt namelijk gerapporteerd over dit onderwerp.		

Doelstelling 11 – Vispasseerbaar maken van kunstwerken

nr	Maatregel	PI omschrijving	Einddoelstelling	Realisatie 2014	Norm 2015	Realisatie t/m 2e kwartaal 2015	cf planning	Toelichting + beheersmaatregel: Deze zijn <u>verplicht</u> indien cf planning niet op groen staat
20	Vispasseerbaar maken van kunstwerken	Cumulatief aantal gerealiseerde vispassages	Realiseren van vispassages binnen WGP, KRW en buiten WGP en KRW verband.	57	65	60		

Doelstelling 12 – Verder verlagen van diffuse emissies en voldoen aan normen voor prioritaire en gevaarlijke stoffen

nr	Maatregel	PI omschrijving	Einddoelstelling	Realisatie 2014	Norm 2015	Realisatie t/m 2e kwartaal 2015	cf planning	Toelichting + beheersmaatregel: Deze zijn <u>verplicht</u> indien cf planning niet op groen staat
21	Toezicht en handhaving directe lozings	Naleving kwaliteit van lozings op Oppervlaktewater	>90%	93%	>90%	88%		

■ goed op schema, conform planning
■ voldoende, niet op schema maar niet kritisch
■ onvoldoende, niet op schema en kritisch

Zuiveringsbeheer

Doelstelling 13 - Voldoen aan lozingsseisen, afnameverplichting en overige zaken

nr	Maatregel	PI omschrijving	Einddoelstelling	Realisatie 2014	Norm 2015	Realisatie t/m 2e kwartaal 2015	cf planning	Toelichting + beheersmaatregel: Deze zijn <u>verplicht</u> indien cf planning niet op groen staat
22	Voldoen aan lozingsseisen	Naleving percentage	Nalevingpercentage 100% (576 van 576 monsternames)	99,5%	100%	99,0%		Van de monsters genomen tot en met de maand mei voldeden de laatste 6 op de rwzi Zeist voor het voortschrijdende jaar gemiddelde niet aan de lozingsseis. De rwzi Zeist is volbelast. Door extra aandacht van proceesoperators en proces technologienis de verwachting er weer binnen de norm(en) geopereerd kan worden.

Doelstelling 14 – De laagst maatschappelijk aanvaardbare kosten in de afvalwaterketen

nr	Maatregel	PI omschrijving	Einddoelstelling	Realisatie 2014	Norm 2015	Realisatie t/m 2e kwartaal 2015	cf planning	Toelichting + beheersmaatregel: Deze zijn <u>verplicht</u> indien cf planning niet op groen staat
23	Sluiten van afvalwaterakkoorden met gemeenten	Cumulatief aantal bestuurlijk vastgestelde afvalwaterakkoorden	16 afvalwater-akkoorden in 2015	14	16	14		De afvalwaterakkoorden Lopik en Zeist zijn nog niet afgesloten in 2015. Afvalwaterakkoord Zeist hangt af van de discussie rondom afvalwater Den Dolder. Inzake het afvalwaterakkoord Lopik moet eerst het basis rioleringsplan afgerond worden. De einddoelstelling wordt niet gehaald. Deze Prestatie Indicator loopt door in 2016.
24	Toetsen gemeentelijke rioleringsplannen	Cumulatief aantal getoetste gemeentelijke rioleringsplannen	19 getoetste rioleringsplannen in 2015	19	19	18		

Doelstelling 15 - Benutting grondstoffen uit afvalwater

nr	Maatregel	PI omschrijving	Einddoelstelling	Realisatie 2014	Norm 2015	Realisatie t/m 2e kwartaal 2015	cf planning	Toelichting + beheersmaatregel: Deze zijn <u>verplicht</u> indien cf planning niet op groen staat
25	MJA- afspraken: Energie-efficiëntieverbetering	Cumulatief procentuele energie efficiëntie verbetering	Energie-efficiëntieverbetering in 2020 is 30% ten opzichte van 2005	18%, deze is nog niet te berekenen omdat de energiecijfers voor 2014 nog niet volledig bekend zijn.	18%	18,2%		
26	Klimaatpakket: zelfvoorzienend m.b.v. biogas	Cumulatief procentuele eigen energie opwekking	Voldoen aan Klimaatpakket in om in 2020 40% eigen energie op te wekken	In het jaar 2014 stond deze pi op de lijst onder de naam Verhogen percentage biogasbenutting t.o.v. biogas productie (met als norm voor 2014 96% en een einddoelstelling voor 2015 van 98% benutting biogasproductie). In 2014 is uiteindelijk 91% gerealiseerd.	37%	35,4%		De verwachting is dat de tweede helft van dit jaar het percentage verbeterd en de norm gehaald wordt, door betere inzetbaarheid van het biogas van rwzi

Thema Bestuur middelen en maatschappij Lastendruk

Doelstelling 16 - Betere dienstverlening door een evenwichtige belastingheffing tegen zo laag mogelijke kosten

nr	Maatregel	PI omschrijving	Einddoelstelling	Realisatie 2014	Norm 2015	Realisatie t/m 2e kwartaal 2015	cf planning	Toelichting + beheersmaatregel: Deze zijn <u>verplicht</u> indien cf planning niet op groen staat
27	Reacties (Belastingen) op tijd ahandelen	Percentage afgehandelde reacties binnen wettelijke termijn	100%	Belastingen Gemeenten en Hoogheemraadschap Utrecht (BghU) is als gemeenschappelijke regeling een zelfstandige publiekrechtelijke rechtspersoon en het waterschapsbestuur is vertegenwoordigd in het bestuur van deze GR. De verantwoordelijkheid voor deze prestatie indicator loopt via de bestuurlijke rapportage die BghU opstelt voor de deelnemende partijen.	100%	niet gerapporteerd		Belastingen Gemeenten BghU handelt de reacties af op het gebied van belastingen. Dit gebeurt volgens de daarvoor gestelde regels en termijnen. BghU dient hierover aan de deelnemers te rapporteren, maar op dit moment is hierover geen informatie op deelnemersniveau beschikbaar. Met de BghU vindt hierover afstemming plaats.

■ goed op schema, conform planning
■ voldoende, niet op schema maar niet kritisch
■ onvoldoende, niet op schema en kritisch

Tevredenheid belanghebbenden

Doelstelling 17 - Het waterschap is zichtbaar in de samenleving en zoekt actief naar draagvlak

nr	Maatregel	PI omschrijving	Einddoelstelling	Realisatie 2014	Norm 2015	Realisatie t/m 2e kwartaal 2015	cf planning	Toelichting + beheersmaatregel: Deze zijn <u>verplicht</u> indien cf planning niet op groen staat
28	Betrokkenheid bij de samenleving	Aantal bezoekers open dagen van waterschaps-objecten	800	1642	800	780		
29	Informatieveligheid	Implementatie van informatiebeveiliging conform de Baseline Informatiebeveiliging Waterschappen	Betrouwbare informatievoorziening door het afdekken van alle algemeen voorkomende informatiebeveiligingsrisico's.	Nulmeting richtlijn gebruik webapplicaties uitgevoerd. Informerende notitie geschreven. Opstellen plan van aanpak (maatregelenpakket implementeren) gestart.	Vaststellen en implementeren van het strategisch kader voor informatiebeveiliging en implementatie van top 10 operationele maatregelen.	Top 10 maatregelen zijn uitgevoerd en worden ingevoerd. Loopt parallel aan project 'ICT'.		De PI omschrijving en de einddoelstelling zijn aangepast ten opzichte van de begroting 2015. De PI omschrijving was: "Aansluiting bij landelijke ontwikkeling waterschappen". De einddoelstelling was: "In het regeerakkoord staat dat in 2017 een digitale wereld is gerealiseerd. Voorwaarde hiervoor is dat op dat moment informatieveiligheid volledig is verankerd in onze organisatie". De norm voor 2015 zoals opgenomen in de begroting 2015 was: "Eind 2015 voldoet het waterschap aan het normenkader van de BIWA". Dit blijkt niet realistisch, het voldoen aan het normenkader van de BIWA duurt langer. Daarom is het voorstel om de PI omschrijving, de einddoelstelling en de norm voor 2015 aan te passen, zodat zinvolle sturing mogelijk is: "Vaststellen en implementeren van het strategisch kader voor informatiebeveiliging en implementatie van top 10 operationele maatregelen". Het college heeft op 25/8/2015 besloten tot een aanvalsplan informatieveiligheid.
30	Betere Dienstverlening	Aansluiting op het GBA gerealiseerd	Gegevens van onze burgers worden via onze GBA aansluiting opgevraagd.	Faciliteit is er en wordt gebruikt.	Gegevens van onze burgers worden via GBA opgevraagd	Is reeds operationeel en werkend		

Doelstelling 18 - Integreer vaarwegbeheer in het waterbeheer

nr	Maatregel	PI omschrijving	Einddoelstelling	Realisatie 2014	Norm 2015	Realisatie t/m 2e kwartaal 2015	cf planning	Toelichting + beheersmaatregel: Deze zijn <u>verplicht</u> indien cf planning niet op groen staat
31	Vaststellen vaarwegenbeleid	Bestuurlijk vastgesteld beleid	Bestuurlijk vastgesteld beleid in 2015	De nota vaarbeleid (80% versie) is ter consultatie besproken met de cie SKK.	Vastgesteld beleid	is vastgesteld		

Doelstelling 19 - Werken op een dienstverlenende en ingeland gerichte wijze

nr	Maatregel	PI omschrijving	Einddoelstelling	Realisatie 2014	Norm 2015	Realisatie t/m 2e kwartaal 2015	cf planning	Toelichting + beheersmaatregel: Deze zijn <u>verplicht</u> indien cf planning niet op groen staat
32	Betere dienstverlening door middel van servicenormen	Implementatie Servicenormen	Aan het einde van 2015 werkt HDSR met een vastgestelde basisset Servicenormen		vaststelling servicenormen door college	Werkzaamheden liggen op schema om de einddoelstelling te halen.		
33	Betere dienstverlening door middel van Digid	Minimaal 1 proces waarbij de burger het waterschap benadert via internet wordt ondersteund met DigiD als autorisatie.	Alle processen waarbij burgers via internet contact zoeken met het waterschap waarbij autorisatie aan de orde is maken gebruik van DigiD	De realisatie is alsnog verschoven naar 2015 Vanwege eisen aan de informatie beveiliging is er gekozen voor externe hosting. Daarnaast is er voor gekozen om de implementatie van DigiD uit te stellen tot het jaar 2015.	2	Proces loopt conform planning 2de halfjaar 2015 gereed.		

Doelstelling 20 - Vergroting beleving door recreëren, cultuur en landschap

nr	Maatregel	PI omschrijving	Einddoelstelling	Realisatie 2014	Norm 2015	Realisatie t/m 2e kwartaal 2015	cf planning	Toelichting + beheersmaatregel: Deze zijn <u>verplicht</u> indien cf planning niet op groen staat
34	Opstellen beheerplan cultuurhistorische objecten	Vastgesteld beheerplan	Bestuurlijk vastgesteld beheerplan in 2015	in voorbereiding	Vastgesteld beheerplan	in voorbereiding		

Maatschappelijk verantwoord ondernemen en duurzaamheid

Doelstelling 21 - Duurzaamheidscriteria worden toegepast bij het inkopen en aanbesteden

nr	Maatregel	PI omschrijving	Einddoelstelling	Realisatie 2014	Norm 2015	Realisatie t/m 2e kwartaal 2015	cf planning	Toelichting + beheersmaatregel: Deze zijn <u>verplicht</u> indien cf planning niet op groen staat
35	Het toepassen van de duurzaam inkoop criteria van AgentschapNL	Percentage duurzaam inkopen volgens criteria van AgentschapNL	In 2015 100% duurzaam inkopen volgens de criteria van AgentschapNL in 2015.	100%	100%	100%		

Bestuur en organisatie

Doelstelling 22 - Een efficiënte en effectieve organisatie

nr	Maatregel	PI omschrijving	Einddoelstelling	Realisatie 2014	Norm 2015	Realisatie t/m 2e kwartaal 2015	cf planning	Toelichting + beheersmaatregel: Deze zijn <u>verplicht</u> indien cf planning niet op groen staat
36	Op een efficiënte wijze ondersteuning bieden aan het primaire proces	Verhouding overhead t.o.v. totaal kosten	16% is het huidige normpercentage. In 2014 wordt een nieuwe waterschapsbrede benchmark uitgevoerd. Op basis van deze benchmark zal een voorstel tot bijstelling van het normpercentage worden voorgelegd.	16%	16%	15%		
37	Realiseren van een effectief werkende organisatie	% behaalde prestatie indicatoren vastgelegd in de programma's	Op basis van de resultaten bij burap 2 verwachten wij een hoger % ultimo 2014. Derhalve wordt de norm 2015 bijgesteld tot 85%.		85%	95%		